

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/3/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2311203268
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2311203268.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v právnej veci navrhovateľa: N. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., I. X. K. XXX/X, zastúpeného advokátom: JUDr. Milan Kuhajda, advokát, Piešťany, Vajanského 54, proti odporcovi: Bytové družstvo so sídlom v Trnave, IČO: 00 175 480, Trnava, Beethovenova 26, zastúpeného advokátom: JUDr. Dušan Slanina, Trnava, Bradlanská 2, o zaplatenie 114,19 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 9. októbra 2012, č.k. 26C/114/2011-45 v zamietajúcej časti, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti r u š í a vec v zrušenom rozsahu v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa konanie v časti úroku z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 114,19 Eur od 16.07.2008 do 07.10.2008 zastavil (výrok I.). Vo zvyšku návrh zamietol (výrok II.) a odporcovi náhradu trov konania nepriznal (výrok III.). Rozhodnutie odôvodnil s použitím § 451 ods. 1, § 451 ods. 2, § 456, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že medzi navrhovateľom a odporcom bola uzavretá Zmluva o výkone správy, na základe ktorej sa odporca zaviazal na zabezpečovanie prevádzky a opráv spoločných častí domu, spoločných zariadení a príslušenstva bytového domu, na zabezpečovanie plnení poskytovaných s užívaním bytu a iných služieb za podmienok uvedených v zmluve. Zároveň sa odporca ako správca zaviazal rozúčtovať skutočné náklady pripadajúce na jednotlivé byty za plnenia poskytnuté s užívaním bytu v predchádzajúcom období a to v lehote do konca júna nasledujúceho roku a prípadný preplatok zistený vyúčtovaním vrátiť najneskôr do 60 dní po vyúčtovaní. Dňa 08.08.2007 vystavil odporca vyúčtovanie za rok 2007, v ktorom uviedol, že navrhovateľovi nebol vyplatený preplatok za energiu na UK + TUV z dôvodu konkurzu spoločnosti VETES Vrbové, s.r.o. vo výške 3.440,- Sk. V zmysle Zmluvy o výkone správy, zistený preplatok mal odporca vrátiť navrhovateľovi najneskôr do 60 dní od jeho zistenia. V danom prípade bolo vyúčtovanie vyhotovené 08.08.2008 a odporca preplatok navrhovateľovi nevrátil, čo v konaní nebolo sporným. Odporca sa v konaní bránil tým, že disponuje s finančnými prostriedkami, ktoré sú vlastníctvom užívateľov bytov v predmetnom bytovom dome a nemá žiadne iné finančné prostriedky, z ktorých by bol povinný vykonať úhradu preplatku z vyúčtovania za rok 2007. Spoločnosť VETES Vrbové, s.r.o. bola v roku 2007 dodávateľom tepla pre bytový dom. Celkový preplatok vo výške 2.068.000,- Sk, uvedená spoločnosť nevrátila, bol na spoločnosť vyhlásený konkurz, odporca si túto pohľadávku uplatnil u správcu. Po speňažení majetku úpadcu a po obdržaní týchto finančných prostriedkov môže odporca vyplatiť všetky preplatky za teplo z roku 2007. Zároveň vzniesol námietku premlčania predmetného nároku. Súd potom dospel k záveru, že námietka premlčania je dôvodná. Poukázal na ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka a na to, že odporca vyhotovil vyúčtovanie 08.08.2008 v zmysle Zmluvy o výkone správy začala plynúť dňom 08.08.2008 lehota 60 dní, do uplynutia ktorej bol odporca povinný preplatok navrhovateľovi vrátiť. Keďže odporca v tejto lehote preplatok navrhovateľovi nevrátil vzniklo na jeho strane bezdôvodné obohatenie a dňom 08.10.2008 začala plynúť dvojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku. Navrhovateľ teda mohol svoje právo uplatniť najneskôr 08.10.2008 a posledným

dňom premlčacej lehoty bol deň 08.10.2010, kedy mal byť návrh na súde najneskôr podaný. V danom prípade nestačilo návrh podať na poštovú prepravu, pretože ide o lehotu hmotnoprávnu. Návrh na začatie konania bol však súdu doručený až 25.07.2011. Z uvedených dôvodov súd potom návrh zamietol. V závere poukázal na to, že navrhovateľ čiastočne návrh zobral späť, o ktorom späťvzátí súd rozhodol v časti úrokov z omeškania s použitím § 96 ods. 1 O.s.p. V časti rozhodnutia o trovách konania konštatoval, že odporca bol v konaní úspešný, ale nakoľko do troch dní od vyhlásenia rozsudku nevyčíslił náhradu trov právneho zastúpenia s poukazom na ust. § 151 ods. 1 a 2 O.s.p. a zo spisu odporcovi iné trovy nevyplývajú, aj napriek tomu, že na pojednávaní vyhlásil rozhodnutie v inom zmysle, v časti náhrady trov konania nie je ním viazaný a preto rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ s tým, že rozhodnutie súdu s odôvodnením uznania námietky premlčania nároku z titulu, ktorý je svojim titulom bezdôvodným obohatením je nesprávnym názorom. V danom prípade nejde o bezdôvodné obohatenie, ale právnym dôvodom plnenia je existujúca zmluva, ktorá je stále medzi účastníkmi platná. Z uvedeného vyplýva, že dôvod plnenia neodpadol, na strane odporcu nevzniklo bezdôvodné obohatenie a preto sa tento právny vzťah mal subsumovať pod ust. § 101 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého premlčacia doba je trojročná. Súd prvého stupňa preto dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prípadne, aby ho postupom podľa § 220 O.s.p. zmenil a zároveň si uplatnil náhradu trov konania, ktorých vyčíslenie pripojil k odvolaniu.

Odvolanie vo veci podal aj odporca a to proti výroku o náhrade trov konania. Poukázal na to, že právny zástupca odporcu na pojednávaní 09.10.2012 si uplatnil trovy konania a to trovy právneho zastúpenia s tým, že ich do troch pracovných dní nevyčíslił. Súdu však trovy konania boli známe, nakoľko tieto pri podanom odpore súd sám vyčísloval, tzn. suma 16,50 Eur za súdny poplatok mu bola známa a preto ju mal úspešnému odporcovi v konaní priznať v zmysle § 151 ods. 2 O.s.p.. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v jeho výroku III. zmenil tak, že úspešnému odporcovi prizná náhradu trov za súdny poplatok 16,50 Eur.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolania majú zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolatelia použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom odvolaní (teda vo vyhovujúcej časti a vo výroku o náhrade trov konania) a dôvodmi odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa a aj odporcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie v zmysle § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., keďže súd vec nesprávne právne posúdil.

Z obsahu rekonštruovaného spisu je zrejmé, že navrhovateľ sa od odporcu domáha zaplata sumy 114,19 Eur s príslušenstvom z titulu preplatku z vyúčtovania služieb spojených s užívaním bytu za rok 2007 navrhovateľom v bytovom dome č. XXX/X na sídlisku X. K. vo C.. V konaní bolo vyúčtovaním zálohových úhrad a nákladov za užívanie predmetného bytu za rok 2007 preukázané, že navrhovateľovi vznikol preplatok, ktorého existenciu ani výšku odporca v konaní nepoprel a ktorá nebola medzi účastníkmi ani sporná.

Medzi účastníkmi nebolo sporným, že je medzi nimi uzavretá Zmluva o výkone správy medzi navrhovateľom, ako vlastníkom bytu a odporcom ako správcom, na základe ktorej sa odporca okrem iného zaviazal zabezpečovať plnenia spojené s užívaním bytu a ďalšie služby, rozúčtovať skutočné náklady pripadajúce na jednotlivé byty za plnenia poskytované s užívaním bytu v predchádzajúcom období a to v lehote do konca júna nasledujúceho roku a prípadný preplatok zistený vyúčtovaním vrátiť do 60 dní od jeho zistenia.

Podľa čl. 37 bod 5 stanov odporcu (ktorých obsah odvolaciemu súdu známy i iných obdobných), vyúčtovaním zistený preplatok družstvo vráti členovi najneskôr do 60 dní po doručení vyúčtovania, resp. opravného vyúčtovania.

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (požiadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

V zmysle § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ale aj zo spôsobenej škody z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone. Z tohto ustanovenia vyplýva, že záväzky vznikajú predovšetkým z právnych úkonov najmä zo zmlúv. Občiansky zákonník tiež pozná i mimozmluvné záväzky, tzv. záväzky mimo právnych úkonov, ktoré vznikajú zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 494 Občianskeho zákonníka z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečo sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať. Obsahom - predmetom záväzkov podľa citovaného ustanovenia je plnenie spočívajúce v povinnosti dlžníka niečo dať, konať, zdržať sa, opomenúť alebo trpieť a na druhej strane oprávnenie veriteľa požadovať od dlžníka splnenie tejto povinnosti.

S poukazom na vyššie uvedené záväzok môže vzniknúť nielen z uzavretého právneho úkonu, ale i z bezdôvodného obohatenia, ktorým v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Za plnenie, keď právny dôvod dodatočne odpadol, možno považovať plnenie z právneho úkonu, ktorý pôvodne existoval, ale dodatočne zanikol.

V danom prípade vykonaným dokazovaním bolo preukázané a medzi účastníkmi nebolo ani sporné, že medzi navrhovateľom a odporcom existuje na základe Zmluvy o výkone správy platný záväzkovo-právny vzťah, z ktorého vyplýva povinnosť odporcu vracať navrhovateľovi preplatky zistené vyúčtovaním podľa zmluvy najneskôr do 15 dní od jeho zistenia a podľa stanov odporcu najneskôr do 60 dní po doručení vyúčtovania. Medzi účastníkmi existoval a existuje platný záväzkovo-právny vzťah, z ktorého vyplýva povinnosť odporcu plniť navrhovateľovi - vyplatiť jej preplatok z vyúčtovania a na druhej strane oprávnenie navrhovateľa vyplatenie tohto preplatku od odporcu požadovať.

V zmysle cit. § 488 a § 494 Občianskeho zákonníka, nie je možné tvrdiť, že povinnosť odporcu plniť navrhovateľovi žalobou uplatnenú požiadávku je povinnosťou z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Naopak s poukazom na vyššie uvedené povinnosť odporcu plniť žalovanú požiadávku je povinnosť z existujúceho záväzkovo-právneho vzťahu. Žalovaná požiadávka teda nie je plnením z právneho dôvodu, ktorý dodatočne odpadol, ako to nesprávne uzavrel prvostupňový súd.

V dôsledku vyššie uvedených záverov potom na premlčanie nebolo možné aplikovať súdom prvého stupňa použitú úpravu § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý zakotvuje osobitnú dvojročnú premlčaciu lehotu na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, ale všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. Keďže ako bolo v konaní preukázané, odporca vyhotovil vyúčtovanie 08.08.2008, 60-dňová lehota na vyplatenie jej preplatku, potom začala plynúť odo dňa doručenia tohto vyúčtovania navrhovateľovi (a nie odo dňa jeho zistenia odporcom, tak ako to uvádza súd prvého stupňa) a navrhovateľ mohol svoje právo uplatniť po prvýkrát na súde najskôr dňom po jej uplynutí. Z obsahu napadnutého rozsudku však nevyplýva kedy bolo vyúčtovanie za rok 2007 navrhovateľovi doručené, ale podľa dostupných podkladov je zrejmé, že námietka premlčania vznesená odporcom bola nedôvodná a zamietnutie návrhu navrhovateľa z dôvodu premlčania nebolo zákonné.

Keďže s poukazom na vyššie uvedené súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že na vec nepoužil správne vyššie citované ustanovenia právneho predpisu a zároveň v dôsledku toho v nesprávnej domnienke, že nárok je premlčaný i nedostatočne zistil skutkový stav ohľadne ostatných okolností uplatneného nároku, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti, včítane závislého výroku o náhrade trov konania s použitím ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (obdobne odvolací súd rozhodol i vo veci 24Co/352/2012 zo dňa 04.06.2013).

Povinnosťou prvostupňového súdu v ďalšom konaní bude o zostávajúcej časti žalobou uplatneného nároku po vykonaní potrebného dokazovania opätovne rozhodnúť.

Prvostupňový súd zároveň rozhodne i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.), pričom nesmie prehliadnuť ust. § 151 ods. 8 O.s.p., v zmysle ktorého vo výroku o náhrade trov konania musí súd vyjadriť osobitne trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania (napríklad z titulu súdneho poplatku), ktorých náhrada sa účastníkovi priznáva.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.